

Ολιγόλεπτη εξέταση
Κείμενο: Ραψωδία Γ, στ. 121-170

Μηνύτρα στην λευκόχερην Ελένην ἤλθ' ἡ Ἴρις και ομοιώθη με την αδελφήν του ανδρός της Λαιοδίκην, που ἔχε τον Ελικάωνα Αντηνορίδην ἄνδρα απ' ὅλες ωραιότερη τες κόρες του Πριάμου. Την ἤβρεν οπού ὕφαινε διπλό μεγάλο υφάδι	121 125
πορφύριο κι ἐπάνω του κεντούσε τους πολέμους των χαλκοφόρων Αχαιών, των ιπποδάμων Τρώων που ἐξ αφορμῆς της ἀπαρχῆς ἐκεῖνοι ἐπολεμούσαν. Εστάθηκ' ἡ γοργόποδη θεά ἐμπρός της κι εἶπε: «Ἐλα, γλυκιά μου, πράγματα να ιδεῖς και να θαυμάσεις των χαλκοφόρων Αχαιών, των ιπποδάμων Τρώων, αυτοῖ που τον πολύθρηνον αγώνα του πολέμου ν' ἀρχίσουν ἤσαν πρόθυμοι, τώρα ησυχάζουν ὅλοι· ἐπάυσ' ὁ πόλεμος και αὐτοῦ γυρμένοι στες ἀσπίδες κάθονται κι ἐστήσαν ορθά σιμά τους τα κοντάρια, κι ὁ ψυχερὸς Μενέλαος κι ὁ Πάρις ἐκεῖ κάτω με τα μακριά κοντάρια τους για σε θα πολεμήσουν· και ὁ νικητῆς ομόκλινην θα σ' ἔχει ἀγαπημένην». Εἶπε ἡ θεά και τρυφερὴν της βάζει ἐπιθυμίαν του πρώτου ανδρός, της χώρας της και των γλυκῶν γονέων.	130 135 140
Κι εὐθύς ἀπὸ τον θάλαμον μ' ἓνα λευκό μαγνάδι ἡ Ελένη ἐχύθη και θεομά τα δάκρυα της κυλούσαν. Και δύο της θεράπαινες, ἡ κόρη του Πιτθέως Αἶθρα και ἡ μεγαλόφθαλμη Κλυμένη ἀκολουθοῦσαν. Και των Σκαιῶν Πυλῶν εὐθύς τον πύργον ἀνεβήκαν. Και ὁ Πρίαμος, ὁ Πάνθοος, ὁ Λάμπρος, ὁ Θυμοίτης, ὁ Ἰκετάων, βλάστημα του Ἄρη, και ὁ Κλυτίος, και δύο φρονημότατοι Ἀντήνωρ και Ουκαλέγων, ὅλοι των Τρώων ἀρχηγοὶ και σύμβουλοι ἐκαθόνταν στον πύργον των Σκαιῶν Πυλῶν, που γέροντες ως ἤσαν εἶχαν ἀφήσει τ' ἄρματα, ἀλλ' ἤσαν δημηγόροι ἐξαίρετοι και ὁμοιάζαν τους τσίτσικες που χύνουν ἀπὸ το πυκνὸ φύλλωμα την ἰλαρὴ λαλιά τους. Κι ἀμ' εἶδαν ως ἐσίμωνε στον πύργον την Ελένην, συνομιλοῦσαν σιγανά με λόγια πτερωμένα:	145 150 155
«Κοῖμα δεν ἔχουν οἱ Αχαιοί, δεν ἔχουν κοῖμα οἱ Τρώες χάριν ὁμοίας γυναικὸς τόσο καιρὸν να πάσχουν· τώοντι ὁμοιάζει ὡσάν θεάς ἡ τρομερὴ θωριά της ἀλλὰ και ως εἶναι ἀσύγκριτη καλύτερα να φύγει παρὰ να μείνει συμφορὰ σ' ἐμᾶς και στα παιδιὰ μας». Και ὁ Πρίαμος ἐκάλεσε σιμά του την Ελένην: «Προχώρησε, παιδί μου, ἐδὼ κοντά μου να καθίσεις τον πρώτον ἄνδρα σου να ιδεῖς, τους συγγενεῖς και φίλους· συ δεν μου πταίεις, οἱ θεοὶ μου πταῖουν, οπού ἐκεῖνοι μ' ἐρίζαν στον πολύθρηνον των Αχαιῶν αγώνα· κι ἐκεῖνον τον θεόρατον να μου ὀνομάσεις ἄνδρα που ἀνάμεσα των Αχαιῶν τόσο λαμπρὰ φαντάζει. Ἀλήθεια, στο ἀνάστημα τον υπερβαίνουν κι ἄλλοι, ἀλλ' ἄνδρα ως αὐτὸν καλὸν και σεβαστὸν δεν εἶδα εἰς την ζωὴν μου· φαίνεται τωόντι βασιλέας».	160 165 170

Ερωτήσεις

1. Πώς αντιδρά η Ελένη, μόλις μαθαίνει το νέο της μονομαχίας Πάρη-Μενέλαου και ποια συναισθήματα κυριαρχούν πιθανότατα μέσα της; (3 μονάδες)

2. Ποιοι βρίσκονται στον Πύργο των Σκαιών Πυλών για να παρακολουθήσουν τη μονομαχία και ποια σχόλια κάνουν όταν βλέπουν την Ελένη να πλησιάζει; (3 μονάδες)

3. Πώς υποδέχεται την Ελένη ο Πριάμος στον πύργο των Σκαιών Πυλών; (3 μονάδες)

4. Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τις σωστές λέξεις. (3 μονάδες)

- Η Ίριδα ήταν _____ των θεών.
- Η Ελένη φόρεσε ένα λευκό _____, προτού φύγει για τον πύργο των Σκαιών Πυλών.
- Τη μονομαχία Πάρη-Μενέλαου θα παρακολουθήσουν και κάποιοι αρχηγοί και _____ των Τρώων.
- Η _____ ήταν η ομορφότερη από τις κόρες του Πριάμου.

5. Αντιστοιχίστε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα σωστά στοιχεία από τη στήλη Β΄. (3 μονάδες)

	Α΄
1	«...ομοιάζαν τους τσίτσικες...»
2	«...άνδρα ως αυτόν καλόν και σεβαστόν δεν είδα εις την ζωήν μου.»
3	«Μηνύτρα...ήλθ' η Ίρις και ομοιώθη με την...Λαοδίκη»
4	«Κρίμα δεν έχουν οι Αχαιοί, δεν έχουν κρίμα οι Τρώες...»

	Β΄
Α	ενανθρώπιση
Β	παρομοίωση
Γ	επανάληψη
Δ	επική ειρωνεία

1	2	3	4

6. Σημειώστε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ). (3 μονάδες)

- Η Ελένη στο υφαντό της απεικονίζει την απαγωγή της από τον Πάρη.
- Την Ελένη συνόδευε μία υπηρέτρια, όταν πήγε να παρακολουθήσει τη μονομαχία.
- Ο Πριάμος θεωρεί ότι για τον πόλεμο της Τροίας ευθύνονται οι θεοί.
- Ο Πριάμος παρατήρησε και ξεχώρισε τον Αγαμέμνονα, επειδή αυτός βρισκόταν πάνω σε ένα άρμα.

7. Να αποδώσετε με μία διαφορετική λέξη τη σημασία των παρακάτω υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου.

(2 μονάδες)

«...μεγάλο υφάδι πορφύριο...»: _____

«...τόσον καιρόν να πάσχουν...»: _____

«...κι ευθύς από τον θάλαμον...»: _____

«...έπανο ο πόλεμος...»: _____

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΓΩΝΙΑ